

Aktuality k zákonu o sociálním bydlení

Že se v Praze, Brně a Ostravě pravidelně setkávají participační skupinky, již z minulých čísel Bezdomovin určitě víte. V Praze se setkáváme jednou za čtrnáct dní (nejbližší setkání je 1. března v 16.00 hod., v Job-clubu Prahy 3). Věnujeme se různým tématům a chtěli bychom na naše diskuze, aktivity a setkávání sehnat vlastní prostory. Napsání projektu k chodu participativní pražské skupinky a tedy získání vlastních prostor, je jedním z našich aktuálních témat, ale tím nejaktuálnějším je stále zákon o sociálním bydlení. Nežůstává pouze u diskusí. Společně s Platformou pro sociální bydlení, Autonomním sociálním centrem Klinika a uskupením KRISA (Kritická sociální akce) se pořádají různé happeningy, tiskovky a spousta dalšího. To vše na podporu alespoň trochu „prakticky fungujícího zákona o sociálním bydlení.“

Minulost, současnost a budoucnost zákona o sociálním bydlení

Jsme jeden z mála států z Evropy, který nemá zákon o sociálním bydlení. A tak se začal na ministerstvu práce a sociálních věcí tvořit. Nebylo to vůbec jednoduché. K řešení se přidávala další ministerstva (pro místní rozvoj), se Svazem měst a obcí byla těžká řeč a některým městům se do toho nechťelo vůbec. Během tvorby návrhu tohoto zákona byla spousta rozporů v názorech, jak má konečná verze zákona vypadat: kdo bude v přednostní cílové skupině; z čeho bude financován rozdíl mezi sociálním a tržním nájemným; kde se vezmou byty; zda bude mít obec povinnost postarat se o tamní lidi bez domova, nebo to bude věc její dobré vůle; jak pracovat s lidmi, kteří mají dluhy; jak s ohledem na sociální bydlení posky-

tovat dávky hmotné nouze a přídatky na bydlení; kdo bude mít nárok na byt dostupný a kdo na byt sociální s "individuálním plánem" od úřadu práce atd. Se zákonem se dělo v průběhu tvorby spousta změn a jeho poslední verze není ta nejdokonalejší (v průběhu práce na zákoně vznikla z našeho pohledu jedna verze lepší, funkčnější). Ale jak už jsem psala, jsme jedni z posledních v Evropě, kdo zákon o sociálním bydlení nemá, a tak pevně doufám, že vše bude ještě řádně diskutováno a ta lépe fungující verze schválena, než budou nové volby, přijde nová vláda, vše se smete ze stolu a zas nebude nic. Věřím, že malé legislativní nedostatky se dají později znovu vrátit k projednávání do vlády a parlamentu a popřípadě změnit. A nad těmi většími se ještě zamyslí a více je prodiskutují třeba i s odborníky a odbornicemi - a námi. Bylo by fajn, kdyby politici občas splnili své předvolební plány.

Jak jsme prosazeni zákona podporovali?

O kulatém chodníku na pražském Andělu a o happeningu v Ostravě před tamní radnicí jste se již mohli dočíst v minulých Bezdomovinách. A protože čas se krátí a volby se blíží a my už začínáme mít trochu strach, aby se vše stihlo, přidali jsme se k akcím, které koordinovala především Platforma pro sociální bydlení. Během ledna se rozjela kampaň „Mít svůj domov“, vedená Platformou pro sociální bydlení a dalšími organizacemi a jednotlivci, kteří a které zákon podporují. Zahájil ji 5. ledna happening před Úřadem vlády, který poukazyval na tzv. byznys s chudobou. Během měsíce probíhala velká mediální kampaň, do které se zapojili jak samotní lidé bez domova a ohrožení bezdomovectvím, tak i řada známých osobností. Na konci proběhly za sebou dvě jdoucí akce. První byla demonstrace konaná 30. ledna na Staroměstském náměstí. Na ní navazoval pochod ze Staromáku před Úřad vlády na Malostranské, kde se předávala podepsaná petice za schválení zákona. Této

akce jsem se osobně bohužel nezúčastnila, což mě dost mrzí.

Druhou a zároveň poslední lednovou akcí na podporu zákona, byla Noc venku. Proběhla z úterý 31. ledna na středu 1. února opět před Úřadem vlády. Začala už od 18 hodin. Tu jsme s Helčou a s některými kolegyněmi z Jako Doma podpořily po osmé večerní svou několikahodinovou účastí a teplou polévku od Kuchařek bez domova. Teplý čajik dovezli Food not bombs a Autonomní sociální centrum Klinika. Nechyběl ani super program: koncerty dvou skupin, fire show (Úřad našťestí při ní neshořel) a proslov o tom, proč jsme vlastně tady. A protože opravdu dost lidí, přibližně čtyřicet z několika desítek zúčastněných, zůstávalo před Úřadem vlády spát přes noc, položilo se na sních pár koberců a po jejich stranách plápolaly dva ohnky v železných grilech.

V těchto dnech jsme se setkali i s našimi kolegy z participativních skupin z Ostravy a Brna. Někteří, jako třeba náš kamarád Julek, zůstávali i přes velkou zimu na Noci venku a akci podpořili až do samého konce, do devíti rána druhého dne.

Trnitá cesta

V době uzávěrky zákona byl nakonec podepsán jak ministryní Marksovou (ministerstvo práce), tak i Šlechtovou (ministerstvo pro místní rozvoj). Návrh zákona byl předán vládě a čeká se. Schválí, neschválí... My doufáme, že schválí a že zákon poputuje dále ke schválení do parlamentu. Joj, chudák, jakou dlouhou a trnitou cestu ten český zákon o sociálním bydlení ale má, co? Za sebe chci všem zimním nocovníkům poděkovat, že jste vydrželi až do rána v tak velké zimě a že nás, co nemáme tak jasnou střechu nad hlavou, podporujete a bojujete společně s námi za nás.

Zuzka

MIKULÁŠSKÁ HODOVAČKA NA SVATÉ PŮDĚ

5. prosince 2016 proběhla v pražském Žižkostele, což je komunitní centrum spojené s husitským kostelem, besídka pro lidi bez domova. Brána Žižkostela se otevřela v deset hodin a už přicházeli první návštěvníci a návštěvnice. Spousta dobrovolníků navařila pro lidi bez domova litry polévky a guláše a napekla hromady vánočního cukroví a perníčků. Nakoupily se dárky ve formě ponožek, rukavic, čepic. V nabídce ale bylo i jiné oblečení, které si přichází lidé mezi sebou všechno rozebrali.

Pro dobrou pohodu nám zahrála kapela trempské písničky. Všem se to moc líbilo, lidé tancovali, smáli se a radovali. Další v programu bylo divadelní představení organizace Rozkoš bez rizika. Představení bylo moc krásné a všem se líbilo, takže na závěr bylo ohodnoceno obrovským potleskem.

Celá akce skončila až po šesté hodině večer. Všechno se snědlo, vypilo a nálada byla krásná a uvolněná.

Na závěr bych chtěla poděkovat panu faráři za propůjčení farních prostor a naší rusovlásce Tereze, která s tím měla největší starost a táhla to vše sama. Děkujeme všem hodným lidem, kteří nabídli pomoc, ať ve formě peněz, potravin nebo přiložením rukou k dílu.

Živel Eva

Teplé obědy pomáhají v mrazech

Rok 2017 ještě ani pořádně nezačal a už si na své konto připsal šest umrzlých. Ve většině případů se jednalo o lidi bez domova. Proto se 7. ledna brány pražského Žižkostela opět otevřely a uvítaly do svých útrob ty nejpotřebnější. Od sedmi hodin ráno se vařilo na oběd a v deset hodin se pouštěli dovnitř první zájemci o teplo a teplou stravu. Tentokrát to bylo takové malé komorní sezení, moc se nás nesešlo. V ten samý den totiž otvírali své dveře hodní lidé na více místech. To je dobře, protože konečně dokážou lidem táhnout za jeden provaz a nabídnou alespoň tu trochu tepla a horký čaj.

Živel Eva

Přeju si, aby naše služby potřebovalo co nejméně žen

Lenka Pločková je sociální pracovnice vedoucí nově zřízeného denního centra pro ženy v Praze. Některé ji jistě znáte z centra osobně. My jsme se ji v následujícím rozhovoru ptaly na věci ohledně sociální práce a ženského bezdomovectví, na které možná v běžném provozu a užívání centra nepřijde řeč.

Co vás přimělo se zaměřit na ženské bezdomovectví?

Na ženské bezdomovectví jsme se jako organizace zaměřili vzhledem k tomu, že veškeré sociální služby pro osoby bez přístřeší jsou zaměřeny na muže, ačkoliv je mohou využívat i ženy. Vzhledem tomu, že ženy potřebují jiný přístup než muži, rozhodla se naše organizace zaměřit se čistě na ženy a jejich potřeby.

Jaký je podle vás rozdíl mezi ženským a mužským bezdomovectvím?

Domnívám se, že ženy mnohem hůře než muži snášejí ztrátu domova, je to pro ně více traumatizující a stigmatizující. Společnost

klade na ženy obecně vyšší nároky než na muže, což musí řešit také ženy bez domova. Ženy také řeší jiná témata než muži – těhotenství, mateřství, antikoncepce, vyšší nároky na hygienu a celkový vzhled. Často mají také zkušenost s domácím násilím či sexuálním obtěžováním nebo znásilněním.

Kde jste brali inspiraci před otevřením denního centra?

Inspiraci jsme čerpali z přání samotných žen bez domova, dále také z našich zkušeností, ale také v ostatních nízkoprahových denních centrech pro osoby bez domova.

Ptali jste se samotných žen bez domova, co by v takovém denním centru potřebovaly?

Ano, ptali, pokud to bylo jen trochu možné, snažili jsme se na tyto potřeby reagovat.

Co říkají samy ženy na denní centrum? Jak se jim tam líbí?

V centru se našich klientkám líbí, chválí si zejména menší kapacitu centra a klidné prostředí, dále také nové vybavení centra a čistotu.

Co si myslíte o sociálních službách v České republice, poťazmo v Praze?

Sociální služby obecně jsou podle mého názoru málo medializované a nedostávají se do podvědomí široké veřejnosti, možná i proto dochází k malému financování těchto služeb, na kterém se také odráží úroveň poskytování těchto služeb.

...dokončení rozhovoru na str. 2 a 3

Farní Charita a nové denní centrum pro ženy

Milé ženy, jak jistě už víte, bylo u nás nedávno otevřeno první denní centrum pro ženy. Provozuje ho Farní charita Prahy 1, která ženám, které se ocitly v nouzi, pomáhá již patnáctým rokem. A protože to není krátká doba, mají pro ženy hned několik druhů služeb.

Jedním z jejich projektů je Terénní program Máří, který vyhledává dospělé ženy, které nemají domov nebo jim hrozí ztráta trvalého bydlení. Nabízejí oblečení, jídlo, doprovody a různé druhy sociálních služeb. Terénní pracovníky můžete kontaktovat na tel. čísle 731629585 nebo se s nimi můžete setkat každý pátek na Náměstí Republiky ve 12 hodin.

Další důležitou aktivitou je motivační výtvarný ateliér Plamen poznání, kde nejenom jednou týdně vyrábíte své výrobky, které jsou k zakoupení na benefičních akcích nebo po dohodě v ateliéru, ale i pokečáte s jinými ženami a spolupracovnicemi.

Nejnovější službou Farní Charity je denní centrum pro ženy, na adrese Žitná 35, Praha 1. Je otevřeno denně a to i o víkend, což se mi zdá super.

Od pondělí do pátku je to 9.00–12.00 a 13.30–16.00 hod.

A o víkendech 10.00–16.00 hod.

Denně ženy mohou využít sprchu, vyprat si prádlo, porozhlédnout se po tamním šatníku anebo jen tak posedět u teplého čaje nebo kávičky. Když je opravdu hlad, je možnost polévky. A když je potřeba něco řešit, jsou k dispozici sociální pracovnice, které jsou ochotny poradit, pomoci anebo jen vyslechnout. Sociálních pracovníků je obecně málo a já si myslím, že takové vyslechnutí a popovídání je kolikrát moc důležité. V centru můžete i občas něco tvořit či koukat na domluvený film. Jediné, co mi tam chybí, je přístup na internet, tedy i počítač, přímo v místnosti.

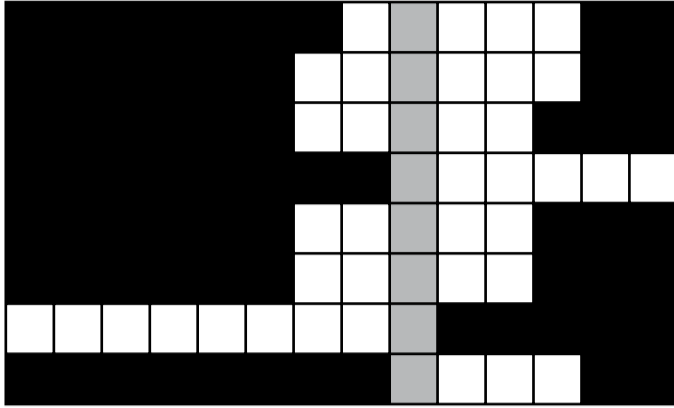
Zuzka a Helča

Domov není tam, kde člověk vyrostl, to si nemyslí. Domov je tam, kde Tě lidé vítají, když ... /tajan/ (Kateřina Tučková)

Kateřina Tučková (*1980) je česká spisovatelka a kurátorka. Napsala několik románů, v nichž se silné ženské hrdinky snaží ustát kritická období české historie – ať už je to poválečný odsud Němců (Vyhnání Gerty Schnirch, 2009), osudy rodu léčitelů za nacistů a komunistů (Žitkovské bohyně, 2012) nebo komunistická represe církve (připravovaný román Bílá Voda). Její knihy byly dramatisovány a oceněny řadou významných literárních cen (např. Magnesia Litera).

jablka, pomeranče, hrušky, mandarinky...
kus nábytku, na kterém se spí
podzemní veřejná doprava
období, když se v zimě na čas oteplí a začne tát
nedostatek, často ve spojení hmotná ....
opak chladu
nemoc z prochlazení s kašlem a rýmou
pletený kus oblečení, který se omotává kolem krku

KUČAŘKY BEZ DOMOVA rozšiřují řady!

Jste žena a máte potíže s bydlením? Baví vás vařit a ráda trávíte čas mezi lidmi? Přidejte se k projektu „Kuchařky bez domova“, kde společně vaříme a společně bojujeme proti nepříznivému osudu kuchyňskými zbraněmi! V projektu nabízíme pracovní příležitosti.

Pokud máte zájem, zavolejte nebo napište našim provozním, kteří Vám rádi sdělí bližší informace.

Matthias Richter • 775 707 371

Tereza Hájková • 607 724 785

Těšíme se na Vás!

Jak se zhmotňoval náš sen o Jídelně Kuchařek bez domova

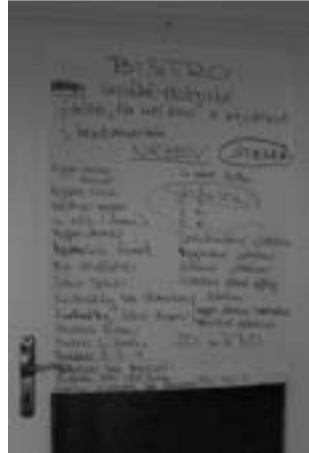
O bistro, kde by Kuchařky bez domova mohly nastálo zakotvit a vařit v něm, jsme snili a mluvili dlouho. Z nápadu se postupně stával cíl, a z cíle konkrétní představa. Jenže, pak bylo potřeba sehnat prostory a peníze. Prostory, které by se hodily z hlediska lokality a dispozice a kde by hlavní pracovní prostředky, tedy kuchyň, mělo dost místa a světla. Peníze, které by nám umožnily prostor rekonstruovat a vybavit profesionálním kuchařským náčiním. Oboje se nám po velkém úsilí podařilo získat. A i když vše trvalo déle, než jsme čekali, den, kdy otevřeme krásné červené dveře a vejdem do fungl nové Jídelny Kuchařek bez domova, se nebezpečně přibližuje. Počítáme, že ve chvíli, kdy budete číst tyto Bezdomoviny, se už budete na tu nádheru moc přijít podívat osobně. A abyste to měli s čím srovnávat, nabízíme vám pár fotek z průběhu rekonstrukce.

[1_Červenec_2017]

Interiér bistra před rekonstrukcí: otlouct staré kachličky, všechno pořádně proměřit a napláňovat.

[4_Říjen_2016]

Teď to nejdůležitější: jak se bistro bude jmenovat. Na společném setkání jsme vymýšleli názvy, hlasovali pro ně a nakonec se shodli na Jídelně Kuchařek bez domova.

[2_Září_2016]

Někdy jsme měli pocit, že to nedáme dohromady. Všechno bylo o něco složitější, dražší a časově náročnější, než jsme čekali.

[5_Prosincec_2016]

Po stavebních úpravách se kuchyň začala plnit vybavením: sporák, pracovní stoly, várnice, mixér, hrnce, loupáčka brambor...

[3_Září_2016]

Změny už jsou vidět, a tak jsme veselejší. V pozadí vidíte nově postavenou výdejnu pro catering.

[6_Leden_2016]

Zaškolení v práci se záračným konvektomatem. Umí snad úplně všechno. Od ledna v kuchyni pravidelně vaříme na akci a cateringy. Interiér bistra se ještě doladuje, aby byl funkční, krásný a odrazil osobitost Kuchařek. Tak se těšte.

Jitka

Housle za deště

Pokud si vzpomínám, bylo to předminulé září.

Tou dobou už jsem si dávno nezpívala hlasitě cestou mezi poli, abych zahнала strach z příchodu na ubytovnu. Vrátila jsem se do Prahy. Opět jsem ale raději byla někde venku. Ten den bylo hezky, slunečno. Dívala jsem se na vše kolem a občasně odpočívala. V ten den jsem si dala za úkol pozorovat žebrající lidi. Jak jsem se proplétala mezi lidmi, myšlenky mi stále utíkaly někam do minulosti. Proplétala jsem se dál a snažila se alespoň trochu na svůj úkol soustředit. Pozorovala jsem ty, co si mě nevšímali a hledali, koho oslovit. A také ty, co mě oslovili. Chvilí jsem mlčky zkoumala jejich pohled, potom jsem něco odpověděla a šla dál. Jen sama pro sebe jsem srovnávala ty, co mi přišli potřební, s těmi, co mi připadali odpudiví.

Došla jsem ke smíchovskému Andělu. Před nárožím skleněné budovy jsem chvíli postávala poblíž nevidomého pána. Hrál na flétnu krátké melodie, stále se opakující. Byly milé, hezky se poslouchaly. Přes loket měl košík. Věděl, že kdyby ho postavil na zem, mohl by se rychle ztratit, také to je realita dneška. Z košíku se občas ozvalo cinknutí.

Na Andělu setrvalo to odpoledne dost bezdomovců se psy. Těch psů mi bylo líto. Byli rukojmím svých pánů. Dobře věděli, jak nejistý a vratký je jejich osud. V tom podstatném měli jasno. Nejdřív pán nasytí sebe,

Zvuk tónů se mění

v kovový souzvuk,
ve hru o skleněnou hranu.

Stop!

Jakýsi muž

věnuje peníz.

A znovu

hra

navzdory všemu.

Paní

zcela

zmáčená

svěsila

ruce,

přestala hrát.

Housle uložila.

Zanedlouho se na zdi u průchodu, kde paní tenkrát hrála, objevilo oznámení: Zde u tohoto průchodu hrávala paní jménem .... Aqua ... byla učitelkou, zůstaly po ní dvě nezletilé děti. Možná přispět na číslo účtu. To číslo účtu jsem si nezapsala. Jméno jsme zapoměla. Jen si pamatuji, že vprostřed toho jména bylo aqua – voda.

Dodatečně jsem pochopila, že jsem zcela náhodou byla přítomna jejího zřejmě posledního vystoupení.

Ta paní Fontána hrála navzdory času a dešti.

Hrála ze všech sil.

Víc o ní nevím nic,
ale v každém případě
lze říct: Ta žena se nevdala.

Violka

<<< VELIKONOČNÍ OBĚD S LIDMI BEZ DOMOVA >>>

Pomalou se stává tradicí, že v době velkých svátků se setkáváme u dobrého jídla, ať máme domov nebo ne. Zatím jsme se potkávali před vánoci, letos nově přibude i velikonoční oběd. Zapište si do diářů nebo za uši, že na velikonoční pondělí, 17. dubna, proběhne opět v pražském Žižkově celodenní akce s jídlem a programem. Protože další Bezdomoviny vyjdou až po akci, sledujte pro aktuální informace naše další kanály (facebook, info od terénaček Jako doma).

Bezdomoviny vydává Jako doma – Homelike, o. p. s., 2017

Kontakt: www.jakodoma.org, info@jakodoma.org

Do novin přispěly:

Zuzka, Helča, Živel Eva, Violka, Jitka, Jitka;

Grafiku a ilustrace udělala: Jitka Pročková

Texty přečetla a chyby opravila: Jitka Kolářová, Karolína Balcárková

Náklad: 1000 výtisků

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

